

7. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 № 1127. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-%D0%BF#Text>

8. Томчук Г.О. Принципи механізму державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 6. 2021. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2021/14.pdf

REFERENCES:

1. Hryenko, S.V. (2013). Pryntsypy derzhavnoi reiestratsii prava na zemelni dilianky v Ukraini: normatyvno-pravovyi aspekt. [Principles of state registration of the right to land plots in Ukraine: regulatory and legal aspect]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy*, 182, 78–81 [in Ukrainian].

2. Deiaki pytannia derzhavnoi reiestratsii ta funktsionuvannia yedynykh ta derzhavnykh reiestriv, derzhatelem yakykh ye Ministerstvo yustyttsii, v umovakh voiennoho stanu. (2022, March 06). [Some issues of state registration and operation of unified and state registers, the holder of which is the Ministry of Justice, under martial law]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy №209*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

3. Kecha, A.S. (2016). Administratyvno-pravove rehuliuвання derzhavnoi reiestratsii rechovykh prav na nerukhome maino. [Administrative and legal regulation of state registration of property rights to immovable property]. *Candidate's thesis*. Odesa [in Ukrainian].

4. Nikitin, V.V. (2023). Administratyvno-pravovi zasady derzhavnoi reiestratsii rechovykh prav na nerukhome maino ta yikh obtiazhen u period voiennoho stanu. [Administrative and legal principles of state registration of property rights to immovable property and their encumbrances during martial law]. *Yurydychnyi visnyk*, 1 (66), 55-62 [in Ukrainian].

5. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia derzhavnoi reiestratsii prav na nerukhome maino ta zakhystu prav vlasnosti. (2016, October 06). [On making changes to some legislative acts of Ukraine regarding improvement of state registration of rights to real estate and protection of property rights]. *Zakon Ukrainy № 1666-VIII*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1666-19#Text> [in Ukrainian].

6. Pro derzhavnu reiestratsiiu rechovykh prav na nerukhome maino ta yikh obtiazhen. (2004, July 01). [On state registration of property rights to immovable property and their encumbrances]. *Zakon Ukrainy № 1952-IV*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text> [in Ukrainian].

7. Pro derzhavnu reiestratsiiu rechovykh prav na nerukhome maino ta yikh obtiazhen. (2015, December 25). [On state registration of property rights to immovable property and their encumbrances]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1127*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

9. Tomchuk, H.O. (2021). Pryntsypy mekhanizmu derzhavnoi reiestratsii rechovykh prav na nerukhome maino. [Principles of the mechanism of state registration of property rights to immovable property]. *Aktualni problemy vitchyznianoї yurysprudentsii*, 6. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2021/14.pdf [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 9.05.2024

УДК 342.951

DOI: 10.36550/2522-9230-2024-16-128-132

Мігалатюк Владислав Вікторович,

аспірант кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

vmihalatiuk@cuspu.edu.ua

ORCID ID: 0009-0007-7638-1873

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Активний розвиток інформаційних процесів в Україні та їх поступове впровадження в управлінську діяльність, в тому числі і правоохоронних органів, стали одним із факторів розвитку нашої держави. Саме тому розвиток якісних параметрів інформаційного забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів набуває дедалі більшого значення. Воно відкриває нові можливості для уникнення адміністративних спорів та запобігає вчиненню нових правопорушень, а також сприяє ефективному й точному прийняттю тих чи інших управлінських рішень під час виконання відповідних завдань.

Підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, яка направлена на забезпечення суспільного правопорядку, можливо досягнути в тому числі і шляхом використання сучасних інформаційних технологій. Тому цілком логічним є те, що інформаційні технології починають все ширше використовуватися різними органами

Випуск 16. 2024

державної влади, зокрема і в адміністративній діяльності правоохоронних органів.

У цій статті досліджено інформаційне забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів України. Детально проаналізовано важливість інформаційного забезпечення та вплив неналежного рівня такого забезпечення на ефективність діяльності зазначених органів, швидкість та своєчасність прийняття управлінських рішень. На основі аналізу нормативного законодавства України, розглянуто сутність та дано визначення поняття інформації, викоремлено його основні ознаки. В статті досліджено підходи до розуміння інформаційного забезпечення як динамічної системи у контексті правового середовища України, а також розглянуто повноваження окремих правоохоронних органів у питаннях інформаційного забезпечення.

Ключові слова: інформація, інформаційне забезпечення, інформаційні технології, адміністративна діяльність, правоохоронні органи.

Mihalatiuk V. INFORMATION PROVISION OF ADMINISTRATIVE ACTIVITIES OF LAW ENFORCEMENT BODIES

The active development of information processes in Ukraine and their gradual implementation in management activities, including law enforcement agencies, have become one of the factors in the development of our state. That is why the development of quality parameters of information support for the administrative activities of law enforcement agencies is becoming more and more important. It opens up new opportunities for avoiding administrative disputes and prevents the commission of new offenses, as well as contributes to the effective and accurate adoption of certain management decisions during the performance of relevant tasks.

Increasing the effectiveness of law enforcement agencies, which is aimed at ensuring public law and order, can also be achieved through the use of modern information technologies. Therefore, it is quite logical that information technologies are beginning to be increasingly used by various state authorities, in particular in the administrative activities of law enforcement agencies.

This article examines the information provision of administrative activities of law enforcement agencies in Ukraine. The importance of information support and the impact of an inadequate level of such support on the effectiveness of the activities of the specified bodies, the speed, and timeliness of management decision-making are analyzed in detail. Based on the analysis of the normative legislation of Ukraine, the essence and definition of the concept of information were considered, and its main features were identified. The article examines approaches to understanding information provision as a dynamic system in the context of the legal environment of Ukraine and also examines the powers of individual law enforcement agencies in matters of information provision.

Key words: information, information support, information technologies, administrative activity, law enforcement agencies.

Постановка проблеми: Інформація та належний рівень інформаційного забезпечення є важливим фактором у адміністративній діяльності правоохоронних органів, завдяки чому зазначені органи можуть ефективно та своєчасно виконувати свої завдання під час розгляду та вирішення адміністративних спорів, а також розслідування адміністративних та кримінальних правопорушень. Проте, відсутність належного рівня інформаційного забезпечення або недостатній обсяг наявної інформації може спричинити прийняття неправомірних управлінських рішень, невжиття необхідних заходів адміністративно- правового впливу або несвочасного реагування та припинення правопорушень. Все це підкреслює важливість дослідження та пошук напрямків удосконалення інформаційного забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання інформації та інформаційного забезпечення, є предметом дослідження багатьох провідних науковців, зокрема: В.І. Фелик, Т.М. Стокороса, І.С. Стаценко-Сургучова, К.Ю. Линьов, В.С. Цимбалюк, Р.А. Калюжний, І.В. Арістова та інших. Їх праці визначають фундаментальні засади інформаційного забезпечення, але питання щодо інформаційного забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів все ще залишаються недостатньо вивченими, у зв'язку з чим потребують більш детального дослідження та аналізу.

Метою статті є визначення змісту та аналіз правових засад інформаційного забезпечення правоохоронних органів, дослідження основних напрямів у сфері адміністративної діяльності зазначених органів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «інформація» має чималу кількість визначень та навіть у національному законодавстві тлумачиться по-різному в залежності від того, чи іншого нормативно-правового акту. Закон України «Про інформацію» закріплює, що інформацією є будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1]. В свою чергу, Цивільний кодекс України визначає, що інформація – це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що мали або мають місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі [2]. Визначення терміну в Цивільному кодексі України розширює значення поняття інформації, включивши до нього не тільки зафіксовану на матеріальних чи електронних носіях, а й інформацію, яку оголошено без фактичного її фіксування.

Ще одним нормативно-правовим актом, в якому визначено поняття інформації, є Закон України «Про захист економічної конкуренції», відповідно до якого інформація – це відомості в будь-якій формі й вигляді та збереженні на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації (карти, діаграми, органіграми, малюнки, схеми, тощо), фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та

будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості [3].

Таким чином, аналізуючи національне законодавство, можна виокремити основні ознаки, які притаманні інформації:

1. інформація являє собою будь-які відомості або дані, що можуть існувати в будь-якій формі;
2. інформація має бути зафіксована на будь-яких носіях, за умови, що вона може бути неодноразово відтворена та використана;
3. інформація має певний зміст (містить певні відомості про події, явища, факти, осіб тощо), що безпосередньо впливає на її обсяг, тобто інформація має кількісні та якісні характеристики [8].

Інформація відіграє важливу роль в діяльності правоохоронних органів України. Вона визначає основні напрями їх роботи, впливає на зміст, форми та методи їх діяльності, у зв'язку з чим діяльність правоохоронних органів неможливо уявити без належного інформаційного забезпечення. Завдяки йому правоохоронні органи можуть ефективно виконувати свою роботу, відповідним чином реагувати на всі суспільні процеси та явища, своєчасно вживати необхідних заходів із забезпечення законності та правопорядку в державі, приймаючи законні та об'єктивні рішення у справах та опираючись на відповідні норми закону. В той же час, відсутність належного інформаційного забезпечення чи недостатній його обсяг можуть призвести до прийняття протиправних управлінських рішень, порушення належного рівня координації та взаємодії правоохоронних органів як між собою, так і з іншими суб'єктами, що в результаті може призвести до невжиття необхідних заходів із попередження адміністративних чи кримінальних правопорушень.

Під категорією «інформаційне забезпечення» слід розуміти динамічну систему одержання, оцінки, зберігання та перероблення даних, створену з метою вироблення управлінських рішень. Його можна розглядати і як процес забезпечення інформацією, і як сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі у процесі її функціонування [9, с. 21].

Одним з основних напрямків діяльності правоохоронних органів України є збір, оброблення та аналіз отриманої інформації, що стосується адміністративних та кримінальних правопорушень, а також її оцінка. Це дає об'єктивну можливість правоохоронним органам здійснювати профілактику та попередження вчинення таких правопорушень, усувати причини та умови, які сприяли їх учиненню, та вживати негайних заходів щодо припинення таких дій та відновлення порушених прав, свобод чи законних інтересів громадян. Саме тому інформаційне забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів відіграє таке важливе значення. Достатній рівень інформаційного забезпечення сприяє швидшому встановленню осіб, які вчиняють правопорушення, обставин його вчинення та скорішому відновленню прав та інтересів потерпілих осіб чи держави.

Виходячи з вищезазначеного, можна виділити наступні ознаки інформаційно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів:

- 1) це процес надання, збору, оброблення, аналізу, систематизації та фіксації відомостей про адміністративний спір або адміністративне чи кримінальне правопорушення;
- 2) являє собою сукупність документів та інших носіїв, що містять в собі інформацію, яка має значення для належного виконання правоохоронними органами своїх завдань;
- 3) спрямоване на прийняття управлінських рішень та ефективне виконання завдань правоохоронними органами;
- 4) реалізується за допомогою системи спеціальних засобів та методів;
- 5) впливає на правосвідомість громадян та суспільства загалом із недопущення вчинення правопорушень.

Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів, в тому числі адміністративної діяльності, регламентується чинним законодавством, відповідно до якого всі правоохоронні структури мають збирати інформацію яка стосується їх діяльності, обмінюватися такою інформацією з іншими правоохоронними органами чи іншими органами державної влади, а також застосовувати вказану інформацію з метою прийняття ефективних управлінських рішень, забезпечення охорони прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільних та державних інтересів.

Для зберігання та обміну інформацією між правоохоронними органами створені спеціальні бази (банки) даних, до яких вносяться ті чи інші відомості щодо фізичних та юридичних осіб, окремих фактів чи явищ. Так, наприклад, відповідно до ЗУ «Про Національну поліцію», підрозділи поліції в особі їх посадових осіб, наповнюють та підтримують в актуальному стані бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України та стосуються їх адміністративної діяльності, щодо:

- осіб, стосовно яких поліцейські здійснюють профілактичну роботу;
- виявлених кримінальних та адміністративних правопорушень, осіб, які їх учинили, руху кримінальних проваджень;
- обвинувачених, обвинувальний акт щодо яких направлено до суду;
- зареєстрованих в органах внутрішніх справ кримінальних або адміністративних правопорушень, подій, які загрожують особистій чи публічній безпеці, надзвичайних ситуацій;

- осіб, затриманих за підозрою у вчиненні правопорушень (адміністративне затримання, затримання згідно з дорученнями органів правопорядку, затримання осіб органами досудового розслідування, адміністративний арешт, домашній арешт);
- осіб, які скоїли адміністративні правопорушення, провадження у справах за якими здійснюється поліцією;
- зареєстрованих кримінальних та адміністративних корупційних правопорушень, осіб, які їх учинили, та результатів розгляду цих правопорушень у судах;
- іноземців та осіб без громадянства, затриманих поліцією за порушення визначених правил перебування в Україні тощо [4].

У свою чергу, Державна податкова служба України у питаннях інформаційного забезпечення її діяльності реалізує такі повноваження: здійснює облік платників податків та єдиного внеску, осіб, які здійснюють операції з товарами, що перебувають під митним контролем, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням; забезпечує ведення обліку податків і зборів, платежів; здійснює ведення митної статистики та Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності; здійснює в межах повноважень, передбачених законом, формування та ведення реєстрів, банків та баз даних, а також забезпечує ведення реєстру страхувальників єдиного внеску; взаємодіє та здійснює обмін інформацією з органами державної влади, державними органами іноземних держав, міжнародними організаціями тощо [5].

Ще одним прикладом є Державна прикордонна служба України, яка формує інформаційне забезпечення через реалізацію таких повноважень: реєстрація іноземців та осіб без громадянства, які в установленому порядку прибувають в Україну, та їх паспортних документів у пунктах пропуску через державний кордон та у контрольних пунктах в'їзду-виїзду, а також здійснення фіксації біометричних даних іноземців та осіб без громадянства під час здійснення прикордонного контролю в пунктах пропуску через державний кордон та у контрольних пунктах в'їзду-виїзду; створювати і використовувати інформаційні системи; здійснювати автоматизований обмін інформацією про транспортні засоби, що перетнули державний кордон України, з територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України тощо [6].

Крім того, варто зазначити щодо інформаційного забезпечення Служби безпеки України, яке формується шляхом: створення інформаційних систем та ведення оперативного обліку; одержання в установленому законом порядку від органів доходів і зборів, фінансових та інших установ, підприємств, організацій (незалежно від форми власності) інформації і документів про операції, стан рахунків і руху коштів на них за конкретний проміжок часу, вклади, внутрішньо- та зовнішньо-економічні угоди; одержання в установленому законодавством порядку за письмовими запитами керівника органу або оперативного підрозділу Служби безпеки України інформації з автоматизованих інформаційних і довідкових систем та банків даних, створюваних Верховним Судом України, Генеральною прокуратурою України, Національним банком України, Антимонопольним комітетом України, Фондом державного майна України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування України тощо [7].

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна прийти до висновку, що інформаційне забезпечення адміністративної діяльності правоохоронних органів є комплексною категорією, яка включає у себе збір, оброблення, аналіз зазначеної інформації, її збереження для подальшого обміну у встановленому законом порядку. Законодавством регламентовані лише основні напрями вказаного інформаційного забезпечення. Однак, їх конкретизація та уточнення сприятиме ефективнішій діяльності правоохоронних органів, а також скорішому виконанню своїх основних завдань та цілей. Крім того, чітке визначення способів та порядку обміну інформацією між різними суб'єктами правоохоронної діяльності значно покращить комунікацію та взаємодію між ними, що якісно вплине на вирішення завдань, що виникають в процесі їх адміністративної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
5. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
6. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>
7. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. №2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
8. Фелик В.І. Адміністративно-правове забезпечення профілактичної діяльності Національної поліції України : дис. ... д-ра юрид. Наук: 12.00.07. Харків, 2017. 480 с.

9. Коваленко О.С., Добровська Л.М. Проектування інформаційних систем: Загальні питання теорії проектування інформаційних систем. Київ, 2020. 192 с.

10. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліцейських: навчальний посібник. К.: ФОП Маслаков, 2020. 288 с.

REFERENCES:

1. Pro informatsiiu. (1992, October 2). [On information]. *Zakon Ukrainy № 2657–XII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> [in Ukrainian].

2. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy. (2003, January 16). [The Civil Code of Ukraine]. № 435–IV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> [in Ukrainian].

3. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii. (2001, January 11). [On the protection of economic competition]. *Zakon Ukrainy № 2210-III*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> [in Ukrainian].

4. Pro Natsionalnu politsiiu. (2015, July 2). [On the National Police]. *Zakon Ukrainy № 580-VIII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> [in Ukrainian].

5. Pro Derzhavnu fiskalnu sluzhbu Ukrainy. (2014, May 21). [On the State Fiscal Service of Ukraine]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 236*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF> [in Ukrainian].

6. Pro Derzhavnu prykordonnu sluzhbu Ukrainy. (2003, April 3). [On the State Border Service of Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 661-IV*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> [in Ukrainian].

7. Pro Sluzhbu bezpeky Ukrainy. (1992, March 25). [On the Security Service of Ukraine]. *Zakon Ukrainy №2229-XII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12> [in Ukrainian].

8. Felyk, V.I. (2017). Administratyvno-pravove zabezpechennia profilaktychnoi diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy. [Administrative and legal provision of preventive activities of the National Police of Ukraine]. *Dys. ... d-ra yuryd. Nauk 12.00.07*. 480. [in Ukrainian].

9. Kovalenko, O.S., Dobrovska, L.M. (2020). Proektuvannia informatsiinykh system: Zahalni pytannia teorii proektuvannia informatsiinykh system.[Design of information systems: General questions of the theory of design of information systems]. 192. [in Ukrainian].

10. Administratyvno-yurysdyktsiina diialnist politseyskykh. (2020). [Administrative and jurisdictional activities of police officers]. *Navchalnyi posibnyk*. 288. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.05.2024

УДК 342.95

DOI: 10.36550/2522-9230-2024-16-132-136

Павленко Дмитро Сергійович,

аспірант кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

pavlenkodmitro18@gmail.com

ORCID ID: 0009-0004-3737-4978

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

У статті досліджено особливості виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, які є важливим елементом правозастосування і забезпечення правопорядку.

Визначено, що виконання постанов про накладення адміністративних стягнень - заключний етап формально-визначеної процедури притягнення до адміністративної відповідальності. Від того, наскільки послідовно реалізована постанова про адміністративне стягнення, наскільки своєчасно справа доведена до завершення, багато в чому залежить рівень ефективності боротьби з адміністративними правопорушеннями, їх попередження, результативність виховання громадян у дусі точного і неухильного дотримання законів.

Акцентовано увагу, що постанова по справі про адміністративне правопорушення є обов'язковою не лише для уповноважених державних органів, а, насамперед, для особи, що притягується до адміністративної відповідальності. Ухилення правопорушника від добровільного виконання постанови про накладення адміністративного стягнення призводить до необхідності застосування до нього примусових заходів впливу.

Зроблено висновок, що основні аспекти цього процесу включають: чіткість і конкретність постанови, захист прав і обов'язків сторін, прозорість і відкритість процесу, контроль за виконанням і відповідальність, справедливість і законність.

Наголошено, що з урахуванням основних аспектів цього процесу, виконання постанов про накладення